

Hol kommune
Ålmannvegen 8
3576 Hol

postmottak@hol.kommune.no

Drammen, 27. mai 2024

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, Kongsberg og Omegns Turistforening, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Vestmarka krets av Norges speiderforbund, Oslofjordens friluftsråd, Naturvernforbundet i Buskerud, BirdLife Norge avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

Kommuneplanens arealdel 2024- 2036, Hol kommune

Høringsuttalelse fra Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Buskerud er et samarbeidsnettverk bestående av 14 regionale natur- og friluftslivsorganisasjoner i Buskerud fylke. Til sammen representerer vi i overkant av 30.000 medlemmer med betydelige allmenne interesser og kunnskap innen naturvern, landskap og friluftsliv.

Vi viser til kommuneplanens arealdel 2024-2036 for Hol kommune som er lagt ut på offentlig ettersyn og høring, og takker for muligheten til å komme med en uttalelse.

Først og fremst vil vi hedre/berømme Hol kommune for å ha gjort et meget godt arbeid i revidering av kommuneplanens arealdel 2024- 2036, som viser at Hol kommune tar natur- og klimakrisen på alvor.

Kommunen har også invitert til flere åpne møter i høringsperioden, og inviterer til bred medvirkning til kommuneplanens arealdel. Det mener vi er svært bra.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
buskerud@fnf-nett.no | Nedre Storgate 10, 3015 Drammen | 997 31 240
organisasjonsnummer 912 888 193 | www.fnf-nett.no/buskerud

Planvask

Hol kommune har gjort en grundig planvask, der flere arealer er tatt ut av kommuneplanen. Det nye planforslaget reduserer ubebygde arealer som var planlagt bygd ut med ca. 3160 daa.

Dette er, som også Hol kommune påpeker, et viktig grep for å unngå nedbygging av natur. Hol kommune viser med dette at dere tar nye føringer og kunnskap om naturen på alvor.

Arealregnskap

Hol kommune har laget et arealregnskap i revideringsarbeidet med ny kommuneplan. Arealregnskapet gir oversikt over kommunens areal og hvor mye som er avsatt til ulike utbyggingsformål. Det gis også en oversikt over hvilke endringer som er foretatt i planforslaget, og arealreserven, dvs. areal som er avsatt til utbygging, men ennå ikke utbygd.

Vi mener arealregnskapet til Hol kommune er veldig bra. Hol kommune bør også innføre arealnøytralitet som en juridisk bindende bestemmelse. Se gjerne Nordre Follo kommune for eksempel på dette¹.

Kommuneplanens samfunnsdel

Hol kommune nevner følgende hovedpunkter fra kommuneplanens samfunnsdel som tas med inn i arbeidet med arealdelen:

- Unngå reduksjon av inngrepsfrie naturområder gjennom endrede arealdisponeringer
- Bevare nærfriluftsområder slik at innbyggerne har kort vei til naturen. Stier og løyper sikres mot nedbygging i arealplan.
- Ikke legge opp til at nye areal avsettes til fritidsbebyggelse uten at areal av tilsvarende størrelse tas ut av revisjon av gjeldende arealplaner (arealnøytralitet).
- Områder i og over tregrense skal ikke benyttes til utbygging, og det skal ikke bygges i silhuett på åsene.
- Turstier, skiløyper og tilrettelagte rekreasjonsområder skal innarbeides i arealplan og reguleringsplaner slik at de sikres mot inngrep og nedbygging.
- Spesielt viktig blir det å beholde uavbrutt tilgang fra sentrumsområder til naturområder. Hovedskiløyper reguleres med 30m bredde og kryssende vei skal være planskilt.

I kommuneplanens samfunnsdel står det også følgende om naturverdier, som tas med i arbeidet med arealdelen:

- Ved all utbygging må natur- og miljøhensyn ha et sterkt fokus for å sikre naturmangfold og allmennhetens tilgang til naturopplevelser
- Ved planlegging av nye byggeområder og infrastrukturiltak skal hensynet til naturmangfoldet vektlegges. Dette skal skje ved at arealdisponeringen sammenholdes med, og avveies mot kjente registreringer av lokaliteter som inneholder viktige biologiske elementer. Det må tas høyde for at det kan være nødvendig med ytterligere utredninger dersom kunnskapsgrunnlaget ikke er godt nok.
- Kommunen skal ha oppdaterte databaser for aktuelle utviklingsområder.

Vi støtter alle disse punktene, og mener det er bra de tas med videre i arbeidet med arealdelen.

¹ [Nordre Follo kommune - Arealnøytralitet](#)

Hyttebygging

Hol kommune er en av de største hyttekommunene i Norge. Ved utgangen av 2023 var det 6391 hytter og stølsbuer i kommunen, og per desember 2022 var det 1107 fritidsleiligheter og 1234 næringsleiligheter (til utleie) i kommunen.

I kommuneplanens arealdel er det redegjort for både negative og positive konsekvenser ved hytteutbygging: *Kommunen har gitt mulighet for et høyt antall nye hytter i hele kommunen i tidligere arealplaner. Langsiktige arealstrategier i kommuneplanens samfunnsdel slår fast at det ikke er ønskelig å øke dette ytterligere, av hensyn til at natur vil være viktig som arena for gode opplevelser for så vel fastboende som gjester. Kommunen har derfor vedtatt en arealnøytralitet som gjelder fritidsbebyggelse*

Arealregnskap, med mål om arealnøytralitet, er et godt virkemiddel mot ytterligere nedbygging av natur. Vi mener det er veldig bra at det ikke skal legges inn nye arealer til fritidsformål uten at tilsvarende arealer tas ut ved revisjon av kommunens arealplaner.

Fortetting:

Vi mener at «Rettleiar om planlegging av fritidsbustader» har rett i at fortetting av eksisterende hytteområder er en god arealstrategi for å unngå å bygge ned nye naturområder.

Utredning av fritidsboliger i Hol kommune konkluderer derimot med at fortetting forsterker utfordringer knyttet til infrastruktur, kommunal tjenesteyting og ivaretagelse av naturhensyn, og at «det er ikke anbefalt å fortette eksisterende byggeområder.» Utfordringen blir da at man må lage ny infrastruktur i flere områder, enn å bare utvide det eksisterende nettet, som tross alt blir et mindre inngrep i naturen.

Når det gjelder natur, miljø og friluftsliv konkluderer utredningen med at *eksisterende LNF-områder videreføres, at hensyn til viktige naturverdier gjøres, og at «eksisterende ubebygde områder i konflikt med viktige naturverdier [bør] tas ut.»*

Vi mener at ubebygde områder i konflikt med viktige naturområder endres fra *bør* til *må* tas ut.

Vi mener det er veldig bra at kommuneplanutvalget har lagt føringer for at det ikke skal avsettes nye arealer til fritidsbebyggelse og at det gjennomføres en planvask i ubebygde regulerte byggeområder.

Vi mener kriteriene (villreinens leveområder, dyrka mark, myr og våtmark, over tregrense/ snaufjell, skred- eller flomutsatte områder, eksisterende verneområder, trua naturtyper, inngrepsfrie naturområder) som settes til grunn for utbygging av arealer er gode, og må følges opp strengt.

Stier og løyper

Vi mener at det er svært bra at Hol kommune ser på sti- og løypenettet under arbeidet med arealdelen, og vurderer avveininger mot natur- og miljøverdier, ivaretar nærnaturen og sikrer rekreasjonsområder mot nedbygging.

Vi mener dere må endre teksten fra *bør* til *skal* om å opprettholde større områder i kommunen uten tilrettelegging for å vise hensyn til natur.

Friluftslivets ferdselsårer- prosjektet² bør nevnes i arbeidet med arealdelen.

² [Utvikle ferdselsårer for friluftsliv - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no/utvikle-ferdselsaarer-for-friluftsliv)

Næringsutvikling:

Vi ser at hyttebygging er det største næringsgrunnlaget i kommunen, men mener at dette ikke er en bærekraftig næringsstrategi. Hol kommune må se på alternative måter å drive reiseliv på, enn å basere seg på bygging av flere fritidsboliger som ikke er bærekraftig på sikt.

Vann og avløp

Hol kommune er en del av Innlandet og Viken vannregion, og ligger i nedbørsfeltet til flere lokale vassdrag, Hallingdalselva og helt ned til Oslofjorden. Avrenning av blant annet partikler, organisk materiale, næringsstoffer og miljøgifter til vann og vassdrag i vannregionen, påvirker vannet i fjorden. En forbedring av vannmiljøet i Oslofjorden er derfor avhengig av tiltak i hele nedbørfeltet³.

Hol kommune bør derfor legge *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv*⁴ til grunn for videre arbeid med nye renseanlegg.

Vi mener at samtlige renseanlegg rundt Oslofjorden skal rense minst 85 prosent nitrogen og 95 prosent fosfor. Dette må også gjelde nye renseanlegg i Hol kommune.

Hol kommune skriver i forslaget til ny arealplan at utbygging ikke skal medføre økt avrenning til vassdrag, eller medføre økt utslipp til vassdrag i form av forurensede stoffer.

Vi mener det er bra at det foreslås krav om kartlegging av vannforekomstene som kan bli påvirket av utbyggingsprosjekter. På bakgrunn av kartleggingen skal det i reguleringsplanen beskrives hvordan gjennomføringen av planen skal skje uten at miljøtilstanden i vannforekomsten forringes.

Kunnskapsgrunnlag

Hol kommune skriver selv at det eksisterende kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold i kommunen er begrenset:

Kommunen har store areal og det er ikke gjennomført systematiske kartlegginger av hele kommunen for flere av temaene innenfor naturmangfold. Kartleggingene som har vært gjennomført har blitt lagt til grunn for vurdering av avsatt utbyggingsareal og nye arealinnspill. Flere av kartleggingene har avdekket trua naturtyper og dette har vært tungtveiende for vurdering av arealbruk. Myr og våtmarksområder og 100-metersbeltet mot vassdrag har stor verdi for naturmangfoldet. Kantsoner langs vassdrag, myr og våtmarksområder har vært søkt ivaretatt ved vurdering av nye areal i plankartet.

Kunnskapsgrunnlaget fra kommunedelplan for naturmangfold er lagt til grunn for revidering av kommuneplanen.

Vi støtter kommunens forslag om krav om naturtypekartlegging i alle nye reguleringsplaner. Vi ber kommunen endre «nye» reguleringsplaner til «alle» reguleringsplaner. Mange gamle reguleringsplaner inneholder ikke en god nok konsekvensutredning i henhold til dagens kunnskap og bedre viten. Alle natur- og friluftslivsområder som blir påvirket av nye utbyggingsplaner, må utredes grundig av naturforvaltere før inngrepet starter.

³ [Vannforvaltning - Buskerud fylkeskommune \(bfk.no\)](http://vannforvaltning-buskerud.fylkeskommune.bfk.no)

⁴ [Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv - regjeringen.no](http://helhetlig-tiltaksplan-for-en-ren-og-rik-oslofjord-med-et-aktivt-friluftsliv-regjeringen.no)

Grønnstrukturkart

For å heve kunnskapsgrunnlaget, bør Hol kommune opprette et Grønnstruktur-kart som viser veldig tydelig hvilke korridorer og områder som er ekstra verdifulle i kommunen, samt tydelig viser hvilke områder som knytter områdene sammen.

Her er det lurt å inkludere blågrønne ferdselsårer for mennesker, dyr og planter. Se eksempel på [Grønnstruktur-kart hos Lørenskog kommune](#)⁵.

Nibio har også på oppdrag fra Lørenskog kommune laget en [egen rapport som kartlegger eksisterende kunnskap om naturmangfoldet i kommunen](#)⁶, utfordringer og mulige løsninger. Spesielt interessant er «**hot-spot**» kartet, som viser og leveområder som huser mange truede arter. Vi ber kommunen om å utarbeide slike kunnskapsgrunnlag og legge planområder for alle plansaker og «hotspots» for biologisk mangfold, i kommunens kartportal.

Villrein

Norge forvalter de siste livskraftige bestandene av villrein i Europa, og har et særskilt ansvar for å ta vare på den ville fjellreinen som lever på vidda. Villrein er i dag på den globale rødlista, og blir stadig mer truet også her til lands. Den største trusselen mot villrein i dag er inngrep som bygging av hytter, veier og krafteranlegg. Dette innskrenker og deler opp leveområdene.

Arealreserve avsatt til bebyggelse innenfor villreinens leveområder er totalt 2577 daa i Hol kommune.

I regional plan for Nordfjella, står det følgende:

§ 3.1.1.Bygg: Det skal ikke etableres nye fritidsbygg i nasjonalt villreinområde.

Vi mener at ny bebyggelse og nye ferdselsforbindelser innenfor villreinens leveområder må settes til null.

Myr

Myrene lagrer store mengder karbon, og bidrar i svært stor grad til å redusere karbonutslippet. Myra magasinerer også vann, og er leveområde for massevis av planter og dyr.

4. desember 2023 publiserte [Miljødirektoratet et forslag til et forbud mot nedbygging av myr](#)⁷.

I lovforslaget som Miljødirektoratet har utarbeidet, foreslår de at forbudet skal omfatte all myr, det vil si areal med myrvegetasjon og torvdannelse.

Vi mener det er veldig bra at Hol kommune har tatt ut/ eller redusert byggeområder som planlegges på myr. Vi mener allikevel at all bygging i myr må forbys.

⁵ [GISLINE \(lorenskog.kommune.no\)](https://lorenskog.kommune.no/gisline)

⁶ [omslagside \(biofokus.no\)](https://omslagside.biofokus.no)

⁷ [Foreslår forbud mot nedbygging av myr - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no/foreslar-forbud-mot-nedbygging-av-myr)

Til slutt

De tilsluttede organisasjonene i FNF Buskerud ønsker Hol kommune lykke til i det videre arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel 2024- 2036, som viser at Hol kommune tar natur- og klimakrisen på alvor.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

